

Bart en Boris

ZIEN PRIJZEN VAN MESTSTOFFEN DE LUCHT IN GAAN!

Prijzen meststoffen gaan sky-high

‘Terreinbeheerders moeten anticiperen door budgetten anders te verdelen of te verhogen’

Corona heeft de wereldeconomie uit haar evenwicht gebracht. De directe gevolgen daarvan zijn voelbaar in nagenoeg alle markten en sectoren en dus ook in de meststoffensector. Voor terreinbeheerders is het raadzaam om hiermee rekening te houden. Zij zullen fors meer gaan betalen voor de meststoffen die hun terreinen in conditie moeten houden.

Auteur: Hein van Iersel en Wijnand Meijboom

Wat drijft de prijzen van meststoffen naar een alltime high?

Containerprijzen: De prijzen van containertransport zijn de afgelopen twee jaar meer dan vertienvoudigd. De verwachting is dat deze hoge containerprijzen in 2022 nog zullen aanhouden.

Wegtransport: Ook de prijzen van wegtransport stijgen snel, vooral door de sterk stijgende brandstofprijzen, maar ook door het tekort aan personeel. Zo is de dieselprijs in Europa het afgelopen jaar met ongeveer 30% gestegen.

Energie: De hoge gasprijzen van de afgelopen maanden hebben eveneens een significant effect op de kostprijs van energie-intensieve productieprocessen. Mede om die reden hebben enkele (grote) stikstofproducenten de productie gehalveerd of zelfs helemaal stilgelegd.

Plastic folies: Meststoffen worden veelal verpakt in folie (LDPE). Er is mondiaal een sterk gestegen vraag naar LDPE, met ook sterk toegenomen internationale prijzen. Vergeleken met een jaar geleden is de prijs van LDPE met ruim 80% gestegen.

Houten pallets: Ook voor hout en houten pallets geldt een sterke toename van de internationale vraag. De prijzen van houten pallets zijn het afgelopen jaar met 60-75% gestegen.

Een samenloop van gebeurtenissen leidt momenteel wereldwijd tot hogere prijzen van meststoffen. De basisbestanddelen van meststoffen zijn stikstof, fosfaat en kali (NPK). Van een belangrijke grondstof als stikstof zijn de productie en beschikbaarheid dertig tot vijftig procent lager. De belangrijkste boosdoener hierbij is de hoge gasprijs, reden waarom producenten de productie van stikstof hebben teruggeschroefd.

Het aanbod van fosfaat op de wereldmarkt is sterk gedaald door het bevroren van de handel door de Chinese overheid. Was dit land voorheen een belangrijke exporteur, nu verdwijnt er niets meer naar het buitenland en is China zelfs meer gaan importeren. De kaliprijzen worden opgedreven door de sancties die zijn opgelegd aan enkele Oost-Europese landen. Verder dreigt de Amerikaanse regering vanaf april extra sancties op te leggen aan Wit-Rusland, de grootste producent van kali ter wereld. Bovendien neemt de vraag naar kali toe doordat er minder stikstof en fosfaat op de markt is.

Dit jaar kon de markt nog redelijk bediend worden met producten, mede doordat bestaande reserves aangesproken werden. Maar door de almaar toenemende vraag is de beschikbaarheid van alle producten voor 2022 een grote uitdaging. De vraag is in 2021 naar schatting al met 20 tot 25 procent toegenomen. De nog steeds hoge gasprijs en hogere transportkosten, zeker voor vervoer over zee, houden de druk op de markt hoog. 'Normaal gesproken is het nu rustiger in de markt, maar wij hebben het nog heel druk. Ook merk ik dat klanten op papier safe willen zijn door nu al orders te plaatsen voor het najaar van 2022. Ook dat houdt de druk erop', zegt Erik van Wijhe, verkoopcoördinator van producent ICL.

Budgetten

Om als terreinbeheerder, fieldmanager of greenkeeper komend jaar dezelfde kwaliteit te kunnen leveren, zullen de budgetten moeten worden aangepast aan deze ontwikkelingen.

Volgens Van Wijhe is het belangrijk dat vooral terreinbeheerders zich voorbereiden op de extreem hoge prijzen voor meststoffen door de beschikbare budgetten anders te verdelen of te verhogen, zodat de eindgebruiker zijn werk goed kan blijven doen. 'Je wilt niet op kwaliteit inleveren, maar je krijgt nu voor hetzelfde geld veel minder kilo's. Als je niks doet, krijgt de man op het veld het uiteindelijk op zijn bordje, bijvoorbeeld als de green er minder goed uitziet.' Van Wijhe ziet nog geen licht aan het eind van de tunnel, maar kan zich ook niet voorstellen dat de marktsituatie over drie jaar nog zo is. De prijs voor ureum, een bestanddeel van de meststoffen die ICL en andere bedrijven produceren, is bijvoorbeeld 375 procent gestegen ten opzichte van september vorig jaar. 'Die enorme stijging zal nog wel even doorgaan en in het voorjaar zal de prijs wellicht stabiliseren. Het blijft echter onvoorspelbaar.'

Doemscenario

Leon Fock, directeur van meststoffenproducent Culterra Holland: 'Ik ben vooral nieuwsgierig naar de marktontwikkeling. Er zijn natuurlijk allerlei omstandigheden aanwezig die eventueel kunnen leiden tot een doemscenario van grote tekorten en nog hogere prijzen. De agrarische sector wacht als grootste speler op de markt af en hoeft nu niet per se in te kopen. Maar het voorjaar komt er hoe dan ook aan; dan moet er gestrooid worden en dus moet er voor die tijd ingekocht worden. Belangrijk in dit opzicht is ook de ontwikkeling van de gasprijs. Er is namelijk een causaal verband tussen deze prijs en de prijs van minerale meststoffen. En voorlopig gaat de gasprijs nog niet dalen.'

Kortom, meststofproducenten zullen dus ook in 2022 flink aan de bak moeten om te kunnen voldoen aan de vraag van afnemers in de branches golf, sport en openbaar groen. Mocht een productgroep niet meer leverbaar zijn, dan zal er altijd wel een alternatief voorhanden zijn. De markt is daar creatief genoeg voor. Maar iedereen wil toch het liefst zijn vertrouwde product en zal daar dus meer voor moeten betalen.

'Klanten willen op papier safe zijn en plaatsen nu al orders voor het najaar van 2022'

Dorien Geentjens

Peter Laan

‘Hoe dan ook meststoffenproducenten zullen dus ook in 2022 flink aan de bak moeten om te kunnen voldoen aan de vraag van afnemers’

Dip

Dorien Geentjens, productmanager bij Haifa North West Europe, constateert dat de stijgende prijzen tot paniek in de markt hebben geleid en verwacht dat ze nog wel zullen aanhouden tot volgende zomer. ‘Normaal gesproken is er in de zomer een dip in de prijzen van onze grondstoffen en is dat het moment om in te kopen. Dit jaar is dat niet gebeurd en dat is ongehoord voor onze sector. Wij moeten onze prijzen daarom maandelijks aanpassen. Het is allemaal heel instabiel en ik ben dan ook bang dat er tekorten gaan ontstaan in de landbouwsector.’ Beheerders van golfbanen en sportterreinen hoeven zich volgens haar geen zorgen te maken. In Nederland zijn de producten van Haifa te koop via dealers. De vaste afnemers kunnen er zeker van zijn dat zij ook komend jaar de hoeveelheden kunnen kopen die zij gewend

zijn aan te schaffen, zo verzekert Geentjens. Dit klinkt geruststellend, maar de afnemers moeten daarvoor wel dieper in de buidel tasten.

Organische meststoffen

De prijsstijging van vooral minerale meststoffen raakt iedereen, maar misschien niet iedereen in dezelfde mate. Puur organische meststoffen zullen wellicht minder hard worden geraakt door de prijsstijging dan minerale meststoffen, die qua prijs volledig meebewegen met de energieprijzen. Dit betekent bijvoorbeeld dat het prijsverschil tussen snelwerkende minerale meststoffen en organische meststoffen inmiddels praktisch verdwenen is. Producenten van organische meststoffen zien de vraag naar hun producten hierdoor toenemen. ‘Voor velen kan dit een interessant moment zijn om over te stappen’, zegt Peter Laan van DCM, producent van organische meststoffen. ‘Ik merk dat de vraag fors toeneemt. Daarom verwachten wij dat 2022 een heel druk jaar wordt.’

Veel organische meststoffen zijn in werkelijk vaak organominerale meststoffen, waarbij de stikstof fractie geheel of gedeeltelijk bestaat uit hetzelfde ureum dat in langwerkende of gecoatete minerale meststoffen wordt toegepast.

Erik van Wijhe